

BUDA-PESTA

3 Martiu.

15 Martiu.

Va eși Domineca.

Redact.: strad'a iernei nr. 1.

Nr. 9.

Anulu X.

1874.

Pretulu pe unu anu 10 fl.

Pentru Romanî'a 2 galbeni.

Umbrei maretie a bar. Eudocsiu Hurmuzachi.

— Unu micu dara sinceru semnu de condolintia esprimatu multu onoratei familie *Hurmuzachi*. —

Din partea societății academice „Romania Jună” in Viena.

Virtus recludens immeritis mori
Coelum negata tentat iter via.

(Horatiu carm. III. 2, 21—22.)

Patri'a Ta scumpa de nevoi sdrobita
Se luptă cu mórtea multe dieci de ani,
Drepturile sale, zestrea moscenita,
Se calcă 'n picioare, se vindea pe bani ;
Ffi crescuti la peptu-i, la mamesculu peptu,
Candu erau sè lupte, se tragea 'ndereptu.
S'a fostu stinsu virtutea vremiloru trecute,
Sufletulu si fal'a mariloru stramosi ;
Zelu, curagiu, vointia, raru erau vediute,
Din eroi nascura feti nepotintiosi.

Inse cum pe vétra, candu se stinge foculu,
Rescolindu cenusi'a mai gasesci schintei,
Cum prin vechi ruine, cercetandu totu loculu,
Trainici stalpi mai afii si te miri de ei :
Astu-felu Bucovinei, Suflete maritu !
In necasu Lucéferu mandru-i s'a ivitu.
Hurmuzachi 'n timpulu chinuriloru grele
Pentru dreptulu tierii ca barbati pasi,
Stéu'a Bucovinei printre alte stele
De pe-atunci mai veselu incepù-a lucí.

Dar de-o lupta lunga, ce cu greu se curma,
Cele mai nervóse bracie obosescu ;
Astu-felu Hurmuzachi obositu in urma
S'a 'naltiatu in sinulu raiului cerescu,
Si-si primì cunun'a veciniceloru flori,
Ce-o primescu in ceriuri primii luptatori.
Inse Hurmuzachi, nobilulu parinte,
A lasatu in urma-si diece bracie tari,
Cinci tribuni cu-acel'a-si focu si doru ferbinte,
Carele destinge sufletele mari.

Si din timpulu florii si din tineretie
Pentru-alu tierii bine, pentru-alu seu poporu
Rencepurati lupt'a, ce la betranetie
V'o predase Tatalu candu a dîsu : „eu moru”
Si-ati lucratu cu zelulu, ce Vi-i innascutu,
Si-'mpummandu Voi reulu, binele-a crescutu.
Dara vai, pe campulu luptei glorióse
Doi din sîrulu Vostru patri'a perdù
Si-au versatu Romanii lacrimi doreróse
Si 'n vestminte jelnici tiér'a se 'nvescù.

Inse faim'a cruda éca ni sioptesce,
Cà si-alu Teu braciú tare siguru si probatu,
Ingerulu dorerii, ce ne totu lovesce,
Ni-lu rapí, si jelea vechia-a 'mprospetatu.

Patri'a cu lacrimi uda-
alu Teu mormentu,
Sociu pe cale fia-Ti glasulu ei celu santu :
„O! Tu fiulu Mamei, ce mi-ai fostu marire,
Fii-mi, fii si-'n ceriuri scutu aperatoriu!
Vérsa Tu din radi'a Ta de nemorire
Radiele virtutii preste urmatori!“

Si cu glasulu Mamei, ce-i aduncu lovita,
Asta-di se 'mpreuna tristulu nostru glasu :
„Luminéza 'n pace stéua stralucita,
Ce de josu spre ceriuri radiele Ti-ai trasu !
Luminéza 'n pace ceriulu romanescu
Langa trei lucéferi, carii Te primescu !“
Ér Voi ffi si fratii cetei laudate,
Inzestrati cu sufletu trainicu in nevoi,
Proumati Voi firulu lupteloru barbate,
Ce V'au facutu nume, V'au facutu eroi !

Viena in 20 fauru 1874.

V. Bumbacu.

Amorulu.

— La întrebarea unei fetitiei. —

(Fine.)

In natura aflâmu 3 regnuri; celu mai antâiu, mai de josu, este regnulu mineralelor, séu asié dis'a natura mórta; dupa aceea urméza regnulu vegetatoriu, séu natur'a de mijlocu perfecta, si alu treile este regnulu animalelor, séu natur'a deplinu perfecta.

Regnulu celu d'antâiu consta din pârti dure, creatoriulu nu l'a lasatu asié perfectu ca pe cestelalte fiintie; nu i-a datu viétia simtiala, nu fiintia mai delicata, ci l'a facutu nesimtitoriu si rece; póte-se dara ca insusírile ce a depusu Ddieu in braciele naturei sè fia asié de desvoltate, ca pentru esemplu unu crinu, carele e cu multu mai nobilu decâtu cum e nutricea sa pamentulu, séu cà o anima viua, care e multu mai simtitória decâtu o mana din simpla tierina?

Ah! ba nu!

Déca nu, atunci urméza cà si amorulu din sinulu flórei e mai viu decâtu celu din sinulu pamentului, si celu din sinulu omului mai nobilu decâtu celu din sinulu flórei.

Éta dara cà deosebimu intre amoru si amoru; deosebimu amorulu junelui de cel'a alu mosiului pamentu, si le instrainâmu de contra olalta.

Intre fiintiele materiale, amorulu e multu mai rece, multu mai nesimtitoriu, decâtu intre cestelalte fiintie vietuitorie; intre ele amorulu, asié dîcêndu, e numai o gravitatiune recipro-

ca, numai o nisuintia de a esistá impreuna; ele se indestulescu, déca sunt intr'o vecinetate, déca se potu salutá din anumitele departári, déca potu sè se desmierde prin surisu, si nu dorescu alta sarutare decâtu radie cu radie, si nu alta conversare decâtu sè se întórca medítandu unele pe lunga altele.

Alt'a inse observâmu la regnulu alu doile alu faptureloru; altu modu de viétia, altu modu de lucrare, si alta simpatía, multu mai caldurósa decâtu in celu d'antâiu. Déca privimu la flori, vedemu bracie pe bracie redîmate, sinu pe sinu inclinat si frunte pe frunte asiediata; déca privimu la crini, vedemu ramu cu ramu imbratîsiandu, buchetu cu buchetu cochetandu, sinu pe sinu leganandu, si asié mai departe ori unde si ori la ce vomu priví.

Aici indestularea nu se marginesce la vecinetate, nu la salutarea din distantii determinate; ci ele pretindu intelnire, imbratîsiare si sarutare; ele nisuescu, ca sinu la sinu sè se iubésca, braciul la braciul sè se unésca.

Éta pana aici, scumpa fetitia, amu scrutatu pe de o parte in misteriu naturei, ci de acuma sè ne întórcemu la fiintiele cele mai perfecte, sè privimu in sinulu lor, si sè cautâmu in anim'a lor.

Aici aflâmu unu modu de esistintia multu mai esentíalu decâtu la celelalte. Betranulu cu buze tremurande suride vediendu-si ffi ffilorlu; barbatulu si-pléca sinulu si cu bratiele deschise se întórce dupa famili'a sa, éra junele vediendu florile si crinii, cu anima inflacarata privesce spre campía.

La betranu sinulu e mai rece, pentru cà e betranu, dar anim'a nu vré sè scie de betranetie; si de unde e acést'a?

Ah! câte impressiuni dulci si desfetatorie, tóte sunt imprimate pe foile animei; si de si anim'a a gustatu adese si fiori rele, totu-si suvenirea celoru fericite prevaléza, si astu-felu anim'a remane totu-de-una iubitoria.

Ci sè ne întórcemu si sè aruncâmu privirea mai de aprópe, la dilele nóstre cele tinerele; sè facemu o reflexiune in memori'a celoru trecute, si sè revenimu prin primavéra, pana ce ne vomu intalni cu presintele, de aici apoi potemu priví si mai departe.

Uita-te in dílele prunciei si ada-ti a minte despre amorulu de atunci; uita-te in dílele junetiei, si vedi câtu de frumosu e a iubí!

Cu unu crinu tinerele, carele impreunandu sinulu mamei sale, suride pamentului cu inocintia catra radiele sórelui; ori cu o stelutia

mica, ce in murgitulul serei se ivesce mai antâiu pe sinulu ceriului, séu cu unu pupu micutiul de flóre, care incepe a imboboci; séu cu ce sémena pruncutiulu, candu incepe a se radicá intre tesaurii lumii, candu incepe a-se recomená, cà si elu voiesce sè pasiésca in lume ca unu nou óspe pe pamentu?

Déca dîcu, cà sémena cu crinulu care suride cu blandetia, crescêndu intre cealalti crini, atunci trebue sè dîcu, cà e simbolulu amorului inocinte, e unu fiu adoratoriu intre ffii primaverei, atunci trebue sè dîcu, cà e unu farmecu carele uimitu de mandretiele ce-loralalti frati ai sei devine adoratoriu.

Déca dîcu, cà sémena cu o stelutia a serei, atunci trebue sè dîcu, cà e nimbulu amorului, care atunci incepe a farmecá frumseti'a seriloru; atunci trebue sè dîcu, cà iubesce, precum sè pare steluti'a privindu catra pamentu; si éra-si de voiu dîce, cà sémena cu unu pupu de flóre, atunci trebue sè dîcu, cà are unu sinu plinu de parfumu, parfumu inse de amoru, care de acum inainte va impartí valuri pe campulu vietii sale.

Amorulu celu ce dormitéza intre foile animei, pana candu devine desceptatu de radi'a frumosului, erá nesimtitu; câtu ce inse omulu incepe a cunósce fiintiele naturei, in momentulu acel'a si amorulu, despicanu-si scutecele sale, incepe a comunicá si cu o fiintia si cu alt'a, pucinu inca, si dinsulu se face jude, incepe a compará frumosu si a cercá pretiulu uneia si alteia, — de acolea copilulu incepe a iubi.

Dara dintru inceputu necunoscêndu altuceva bunu pe lume, decâtu pe mam'a sa, care lu-ocrotescce la sinulu seu si lu-desmérda cu sarutári, mai antâiu o iubesce numai pe dins'a singura si nu se intereséza de alte bunetati decâtu de cele ce-i prestéza sinulu ei; mai tardiu inse potendu trece in societate cu alti prunci, devine apretiatoriu si de alte lucruri cari lu-preocupa; elu iubesce paserile cari ciripescu in giurulu seu, iubesce florile cari i suridu candu alérga printre ele pe campu si in gradina; iubesce pe consotii sei, pentru cà lu-insotiescu in jocaríi, si mai departe adóra lumea, vedindu, cà si ea si-deschide braciele inaintea lui.

Printre aceste inse, trecêndu si mai departe, devine si mai simtitoriu; elu nu judeca numai atát'a, cà florile sunt frumóse si placute, nu se indestulesce numai, cà canturile paseriloru sunt dulci si desfétátorie, nu! ci vré sè destinga intre flori pe cea mai frumósa, in-

tre canturi pe celu mai frumosu si intre paseri pe cea mai frumósa.

Asié e, elu cérca pe celu mai scumpu, si pretiuiesce mai multu florile compuse intr'unu buchetu, decâtu cele resfirate prin gradini si campuri.

Anim'a se renasce de nou, se desvólta afechtele, se perfectionéza simtiulu, si in sinu se nasce o primavéra dulce, intocmai ca in natura spre dîlele lui maiu; si dorulu, placerea, umorulu si fericirea se légana pe sinulu animei ca nesce zefiri pe sinulu floriloru. Celu d'antâiu „dorulu“ rechiama frumseti'a si peptulu se inaltia, placerea cochetéza cu frumosulu si anim'a suride; si umorulu, farmeculu naturei, inspira fantasia si o face sè viseze raiulu si campuri eliseie, si din aceste fericirea cu barca de auru plutesce pe simtire.

Dar, dîci, inca nu e culmea; omulu cu aceste trecêndu prin primavéra sosescce in maiulu vietii sale; din micutiul devine mare, din pruncu séu prunca devine june séu juna, — si amorulu aici si-ajunge culmea mariirii sale.

Tóte in lume, in timpulu acest'a sunt in gradulu celu mai sublimu alu perfectiunii; natur'a se imbraca in vestmentulu triumfului, campulu se invelesce in covoru verde, si muntii si codrii tóte atunci si-desfasiura pomp'a loru sublima.

Si dóra anim'a numai sè dórma atunci? anim'a numai, in care sunt sedite facultátile cele mai nobile ale naturei, sè nu atinga culmea mariirii sale?! Ah! si anim'a atunci e mai perfecta si sinulu atunci e mai plinu de viétia.

Atunci amorulu se légana mai dulce in gondol'a frumsetii, atunci Vinerea lu-desmérda mai delicatu, atunci visurile sunt mai dulci si raiulu pamentului pururea inaintea ochiului animei; atunci numai simte pieptulu june parfumulu vietii si anim'a sagét'a cea de auru, — atunci numai e aprópe omulu de fericire!

Natur'a cea desfétata se imprima pe foile animei, impresiunea frumosului se reflecta in sinu, omulu iubesce cu foculu celui mai perfectu amoru. Frumseti'a campului lu-léga de flori; impressiunea societátii lu-impreuna cu amicii; si farmeculu a tóte prin o girlanda sacra lu-impreuna cu patri'a sa, pe tóte le iubesce, pentru tóte e devotatu.

Éca dara, scumpa fetitia, care este schintéu'a cea mai nobila in natura; éca facultatea cea mai pretiósa din sinulu fapturiloru, éca sublimulu in gradulu celu mai inaltu!

Vedi, ce sementia marétia a seditu Ddieu in anim'a fiintieloru; vedi câtu de intieptu e dinsulu! Ddieu a sciutu, cà altu-mintrele nu pôte fi lumea, a sciutu cà fara de amoru pace nu va fi in natura, ci lumea indata se va nimici; planetu pe planetu s'ar resipi, stea de stea ar fugi, flóre de flóre nu s'ar radiemá, vietuitória de vietuitória nu s'ar interesá, si omu pe omu nu s'ar iubi, fiintiele nu ar poté fi fericite pe lume.

Si ce cugeti, déca nu ar fi amorulu, dóra ai iubi primavér'a, dóra te-ar interesá campulu verde, padurea cea infrundíta? Ah! ba nu, nu: nu ai pretiuí nimica; totu atát'a, séu ar fi omulu singuru singurelu in fundulu pamentului, séu ar fi intre bereurile Eladei antice, preamblandu-se cu nimfele; simtiulu celu mai nobilu alu animei; gustulu si placerea ar lipsi cu totulu, in locu de floricele ai cultivá cine scie ce buruiene, pana dóra si spini de cei muscalesci, pentru cà neavendu placere catra ce e nobilu, nu ai avé disgustu nici catra ce e uritu. Anim'a ar fi sarbeda, nu ar poté face nici o destingere intre frumosu si uritu, intre gracie si ghimpe.

Amorulu dara face lumea frumósa, amorulu compune viéti'a cea mai dulce, amorulu demanda animiloru sè iubésca, amorulu e frumseti'a díleloru si noptiloru, amorulu e fericirea vietii pamentene.

Dinsulu comanda, si lun'a — ochiulu acest'a blandu alu serelor — iubescu pamentulu si-lu incungiura; vine nóptea si cu privire blanda converséza cu florile campului. — saruta crinii prin radiele sale; si se jóca cu frundiele pomului din gradin'a ta; vine diu'a si cu faci'a liniscita plutesce pe orisonte cautandu catra pamentu.

Dinsulu comanda, si stelele vinu in tóta sér'a si cu miliónele se asiédia incetu pe bolt'a ceriului si privescu spre noi; amorulu nu le concede nici bataru intr'o séra sè-si uite de pamentu; nu, ci câtu ce se ascunde sórele, regele dílei, se ivescu si ele indata un'a câte un'a, pana candu implu ceriulu si cu regii loru tabarescu tóta nóptea de a supra pamentului; nu este fiintia pe care sè nu o salute, catra tóte suridu, catra tóte sioptescu; pe flori le numescu sorióre, catra ceriuri dícu „fratiloru“; pe cele vérsa lacrimi, pe acestia stropescu róua, si astu-felu tóte se iubescu si se imbéta de amoru.

Moise Toma.

Smeulu si fét'a.

— Baláda poporala din Bucovina. —

I.

Susu pe munte, codru verde,
Turma grea de oi se vede:
De oitie frumosielle,
De mieluti si miorele,
Cum pascu róndu, insfratiele,
Pintre tufe, doricelle,
Pintre plopi si paltinasi,
Sub molizi si bradanasi.
Oitiele-su frumosielle,
Óre cine-i dupa ele?
Este-unu mandru ciobanelu,
Ce totu canta 'n fluerele,
Si-a lui mandra sorióra,
Ce totu díce 'n frunzisióra
Doin'a dulce 'ncantatória,
Doin'a cea desmerdatória.
Ei le canta dulci doinitie,
Ele salta pe costitie.
Ei mai stringu si floricele,
Salta oile 'n valcele.
Dar mai dragu candu li orá,
Floricele candu stringea,
Unu nuoru li s'aretá,
Ce grozavu spre ei viniá.
Copiliti'a mi-lu vedea,
Cátu de repede viniá,
Cátu de tare se 'negriá,
Spre frate-seu se 'nturná,
Si din gura-i cuventá:
— Alelei mei fratióre,
Fratióre dulcisióre!
Én uita-te susu la sóre,
Sè vedi ce nuoru resare?
Uita-te 'ncolo, privesce,
Negru nuoru ni sosesco.
Vai! acel'a-i noru de plóia,
Pe noi totu ar sè ne 'móia,
Sè lasámu noi florile,
Aid sè mulgemu oile,
Aid sè bagámu câte nóue,
Si sè mulgemu câte dóue!
Fratíorulu cunoscea
Indata cum se uitá,
Cà nu-i nuoru acol'a,
Si d'aceea cuventá:
— Sorióra, drag'a mea,
Acol'a nu-i noru de plóia,
Ca sè vía sè ne móia,
C'acel'a-i unu sange reu,
Trupulu lui par cà-i de smeu,

Si stà calaro pe-unu leu.
Eu, draga-lu cunoscu pré bine,
C'acol'a la tine vine
Sè te iee de la mine!"

II.

Elu cuventulu nu gatá,
Leulu cu smeulu soseá,
Dreptu la soro-sa mergea.
Smeu-o prinse de bratiare
Si leulu de cingátore.
Ciobanasiulu candu vedea,
Ce facea?... se intorcea
Catra ei, si li dicea:
— Poftimu, frati, la odihnitu,
Déca la noi ati vinitu!
Smeulu spre ei se 'ndreptá
Si din gura-i cuventá:
— Noi n'amu vinitu s'odihnimu,
Pe sora-ta s'o petímu!
Voinicelu de ciobanía,
Dà-mi pe sora-ta tu mie!
— Pe sora-mea nu ti-oiu dá,
Dar eu tfe cà ti-oiu dá:

Vr'o cincí sute

De Nasute

Tóte mandre si cornute.
— Acele nu-mi trebe mie,
Voinicelu de ciobanía,
Dà-mi pe sora-ta tu mie.
— Pe sora-mea nu ti-oiu dá,
Dar eu tfe cà ti-oiu dá:
Cincí sute de miorele,
Tóte mandre ochisiéle.
— Voinicelu de ciobanía,
Miori nu-mi trebue mie,
Mie-mi trebe sora-ta,
Sè me cununu cu dins'a.
— Ba eu sor'a nu ti-oiu dá,
Dar eu tfe cà ti-oiu dá:

Cincí cârlani

Bocolani

Si cincí-dieci

De berbeci,

Cu codíle pe telegi,
Cu unghile cârligate,
Cu córnelé belciugate,
Tóte cu auru versate,
Cu lanele slobozite
Cu auru intr'aurite.

Smeulu spre elu se 'nturná
Si din gura-i cuventá:
— Nu-mi trebue cârlanasi,
De-aru fi macaru câtu de grasi;
Nu-mi trebue ói'a ta,

Ci-mi trebue sora-ta,
Sè me cununu cu dins'a.
Si cum stá si cum vorbiá,
Pe sora-sa mi-o prindea,
Pe leu cà mi-o aruncá,
Si elu inca 'ncaleceá,
Si de-acóle-apoi plecá.
Copiliti'a candu plecá,
Lacrimile-o nepadiá,
Fratine-seu i dicea:
— Alelei mei fratióre,
Fratióre dulcisióre!
Én cauta-ti o custurice,
Langa mine vin' aice!
Vin' de-ti taia-o sfasiutia
Din a mea négra cositia,
Si cu dins'a de-asta-data
Fà-ti unu baeru la galeta,
Candu baeru-a putredî,
Sè scii, frate, c'oiu muri,
La tine n'oiu mai vini!...

La culegerea dlui

Simeonu Fl. Marianu.

S m e i i.

— Explicatiune la balad'a „Smeulu si fét'a.“ —

La capetulu cartii dlui Marianu (despre care vorbim mai pe largu in „Salon“, si din care estragemu balad'a de susu gasimu urma-tóri'a nota interesanta:

„Smeii sunt, dupa crediarea poporului, unu felu de fintie mitologice, unu felu de ómeni cu câte 1—12 capete, cari locuiescu in curti frumóse durate in crierii muntiloru, in aeru séu in pustíuri, unde nu póte strabate fía-care omu pamenteanu, ci numai Nesdravenii si Feti-frumosii.

„Ei jóca o rola insemnata in povestile ro-mane. Ambla calare pe fiere selbatice si pe cai nesdraveni cu câte 1—12 animi. Arm'a loru e buzduganulu si palosiulu.

„Passiunea loru cea mai mare e de a rapí copilele cele mai frumóse de pe la parinti, si a le duce la curtile loru; inse mai totu-de-una sunt urmariti de Nesdraveni si Feti-frumosi, cari invingéndu-i in lupta drépta cu palosiu-rile si buzduganele, si taiandu-li capetele, li iau fetele furate inapoi, si se 'nsóra apoi ace-stia cu dinsele.

„Fetele de smei sunt mai tóte frumóse, farmecatórie si amoróse. Smeócele cele betra-ne din contra sunt urite, fórte rele si insiela-

tórie, cari prin farmecele si vragiturile loru cauta pe Nesdraveni si Feti-frumosi sè-i atraga la largulu loru si sè-i omóra, déca acestia nu le intra cu ce-va in voia, séu de voru fi luptatu cu sotii ori feciorii loru, dar si ele sunt invinse si omorite.

„Smeii locuitori in aeru, totu-de-una candu li-e voi'a sè fure vr'o féta, se cobóra cu nuorii pe pamentu, ca sè nu fía cunoscuti mai inainte de-a se apropiá de préd'a loru, ca nu cumva acést'a sè li se pérda din vederi, si asié sè li se nimicésca scopulu.

„Nasuta se numesce o óiá alba cu péta négra pe nasu, séu din contra, un'a négra cu péta alba.

„O varianta a acestei balade se sfrsiesce asié :

— Mei frática, frátioru,
De ti-a fi de mine doru,
Sè te sui in paltinasiu,
Si sè tragi din fluerasiu,
Cà eu candu te-oiu audí,
Pe smeu cà mi-l'oiu trentí,
Si la tine voiu vini;
L'oiu trentí si l'oiu sfarmá,
Muntii s'oru cutremurá,
Vàile s'oru tulburá,
La tine m'oiu inturná.

Simeonu Fl. Marianu.

Autobiografi'a unei butelie.

— Schitia de Paulu de Kock. —

Sum cam de 50 ani, si amesuratu etàtii mele — inca pré mica, dar am esperiatu multu, am trecutu prin multe mani si am avutu multi domni!...

M'am destinsu intre cei mai de frunte, si câte odata m'am amestecatú intre cei mai din urma.

Adese eram superba de nobilulu vinu ce contineam, ér alta-data me rusinam de cighirulu, cu care eram implutá; am trecutu metamorfósele vietii, si astu-felu nu potu resiste dorintiei ardinte, de a-mi enará biografi'a, cu acea sperantia, cà prin acést'a voiu dá esemplu folositoriu sócielorú mele.

Esindu din man'a parintelui meu, am ajunsu proprietatea unui comerciante, care m'a impachetatu frumosu in paie si m'a tramisu in unu orasiu mare, la unu negutiatoriu de vinu, acest'a m'a implutu cu preparatu de alu seu.

Eram multe, si de si contineamu aceea-si fluiditate, totu-si ne-a sigilatu cu sigile de coloru diferite.

Eu am capetatu verde, si in urmarea acestei distinctiuni, in o a numita festivitáte ajunsu la més'a proprietariului meu.

Am vediutu aci dantiu, am auditu hohote, dara nu preste multu am fostu desiértata, si unulu dintre berbanti m'a aruncatu cu despretiu.

Asié pasii in lume, dupa cum me poteti vedé, cu o constructiune corporala solida.

Dupa acést'a éra-si me implura totu cu de acelu feliu de vinu, numai câtu me provediura cu altu sigilu, si me vendura unei fete june, a careia parinte zacea bolnavu. Dinsulu erá unu dileriu saracu, care numai arare-ori desiértá din mine. Timpu mai indelungatu langedfi la elu in unu sicrinu vechiu, si adese me pofteam la pivnití'a primului meu proprietariu. In urma fusei desiértata, inse bietulu dileriu nu a avutu bani sè me imple din nou, — — — ci a moritu.

Am ajunsu in man'a sgârcitului creditoru alu dileriuului, care impreuna cu mobilele m'a vendutu unui sarcinariu beutoriu.

Proprietariulu meu in tóta diu'a me implea cu cighiru, apoi sér'a me desiértá pana in fundu.

Inse acésta viétia vesela a duratu scurtu timpu.

De aici am ajunsu in man'a unui proprietariu avutu de vinu, care m'a implutu cu unu fluidu destinsu. Câtu fusei de orgoliósa pentru acést'a distinctiune!...

Dar o, amice! „desiértatiunea desiértatiuniloru si tóte sunt desiértatiuni!“

Proprietariulu me cercetá adese, dara nici odata nu m'a pusu pe més'a sa, cuprinsulu meu erá tare finu si nu erá destinatú pentru dile comune.

Dóue-dieci ani am stagnatu in starea acést'a trista, blastemandu cuprinsulu meu destinsu pentru care nu potu esi la lumin'a dílei. Proprietariulu nou inca fu rapitu de mórte.

La a trei'a dí moscenitoriulu dinsului a grabitu a me pune pe mésa, si dupa ce unchiulu seu m'a tienutu dóue-dieci de ani, amicii dinsului acuma indata me desiértara intre chiote.

Ce e dreptu, am capetatu complimente sublime, dara aceste nu me interesau atátu de multu ca odinióra, si nici nu consideram laudele cu cari me acoperiau.

Nu preste multu devení proprietatea unui

preparatoriu de limonada, care fu destulu de curagiosu de a me implé cu bere.

Marturisescu, cà acésta ofensa m'a durutu multu; spiritulu meu a poffitu resbunare. Mi-am aruncatu astupusiulu. Si ce s'a intemplat?

Fui impluta cu fluidu de mere! In tacere am suferitu asta-data sórtea mea, considerandu nou'a mea umilire.

In o di me cumperà o féta juna, cultivatória de flori, pentru amantulu seu, si atunci am esperiatu mai antâiu, cà nici beuturile simple nu-su de a se despretui.

Cum se dragosteau, — cum se lingu-siau ei!

Incetulu cu incetulu a scadiutu substanti'a ce contineam, si pentru aceste fetiti'a deveni atâtu de vesela, atâtu de voiósa, amantulu ei atâtu de amatoriu si móle, încâtu acruulu meu vinu de mere li parea nectariu.

Oh, serata vesela, in care fuseiu martor'a acestei fericiri, de atunci de câte-ori nu te-am plansu!!!

In urma ajunsei la unu banchieru avutu; acest'a me implù cu vinu de Burgundia destinsu.

Adese me desiertau si éra-si me impleau, — si totu-de-una duceam rolu in banchelele lui.

In giurulu meu totulu inspirá splendóre si pompa..... numai fericirea simplei serate a lipsitu!

Nu preste multu hazardulu m'a aruncatu in man'a unui jocatoriu de carti.... Ce stare trista!

Acest'a me implea câte odata cu vinu, dara de comunu cu apa, singur'a beutura a aventuriariloru.

In urma m'am despartîtu si de acestu proprietariu alu meu si am ajunsu proprietatea unei betrane.

Acést'a me implea cu vinarsu si flecarindu cu femeile acelei parti de orasiu, adese me redicá la buzele sale.

Aici mi-treceau destulu de bine dîlele, in tóta diu'a audieam câte o mica anecdota; pana candu in o di, óre-care femei'a mea, care pri-vise pucinu mai adancu in fundulu meu, decâtu de comunu, candu a voitu a me incuiá in puiuculu mesei, m'a lovitu de coltiulu mesei si m'am spartu.

Dvóstre, iubite ascultatórie! sciti cà ranele nóstre nu se pré curéza, dara ca totu-si sè nu fiu de totulu nefolositória, fui impluta cu oleiu de lampa.

In asié stare mi-am asceptatu finitulu vietii mele. Elu a fostu furtunosu!

Amicele mele! Profitati de istori'a mea in folosulu vostru, si grigiti de voi sè nu ve ametiésca splendórea maririi.

Nici odata nu voiu uitá, cà atunci am fostu mai fericita, candu am contienutu vinu de mere!...

N. F. Negrutiu.

Curiositáti.

Comités'a de Salisbury a moritu la anulu 1757, in etate de 150 de ani. In acestu restimpu de trei ori i-au crescutu dintii.

*
Multi cunosc anecdota acést'a:

La anulu 1554 cardinalulu d'Armagnac vediù, inaintea unei case mici, unu mosnégu plangêndu.

— Pentru ce plangi? — lu-intrebà cardinalulu cu compatimire.

— M'a batutu tat'a, pentru cà n'am salutat pe mosiulu.

Tat'a érá de 103 ani, mosiulu de 123, éra fiulu de 81.

*
Mediculu Fr. Le Beaupin a traitu 117 ani. — In etate de 80 ani s'a casatoritu a dóu'a óra.

Muierea a dóu'a i-a nascutu 16 prunci. Mai pe urma ea a nascutu gemeni. Parintele loru atunce érá de 106 ani.

*
Câte odata si natur'a face glume, si intineresce pe betrani.

S'a intemplatu adeca si aceea, cà la betrani de 90 de ani li-a crescutu perulu si dintii de nou.

Mosaicu.

Educatiunea e prefati'a vietii.

Guizot.

*
Americani dîcu, cà in contra defecteloru multîmii unic'a nóstra scapare e: luminarea.

Tocqueville.

*
Ca ómenii sè devina mai buni, numai de instruire au trebuintia. Pecatulu totu-de-una resare din neintielegere.

Duclos.

S A E O N U ?

Mesa de cetitu.

— „Poesie populare romane“, adunate si intocmite de Simeone Fl. Marianu, tomulu I balade, Cernauti, tipografia lui G. Piotrovski. Pretiulu 1 fl. 10 cr. —

III.

Celelalte patru balade haiducesci din culegerea acést'a ni infatísieza ffa-care altu haiducu, câte unulu séu mai multi.

„Petrea“, care dîce, cà :

Pistólele spelatielè,
Cele lungi si subfírele,
Le-am visatu fara otiele :
Sfîrsîrea vietii mele...

este incungiuratu indata de siepte potiri. Dar elu dîce :

Capitane potirasiu,
Cu numele Toderasiu,
Du-te 'ndereptu la orasiu,
Si-ti mai ada potirasi;
Cà nu-su femeia cu cârpa,
Sè portu de potira frica,
Ci-su voinicu cu cumenacu,
Scíu potirei ce sè facu,
Si-su voinicu de peste Oltu,
Cu optu potiri stau la sioldu,
Feciorulu lui Busuiocu,
Cu optu potiri stau pe locu.

Dar capitanulu nu se rentórcè la orasiu, ci lu-provóca pe Petrea sè se dea legatu, cà-ci atunci va fi iertatu. Petrea crede, se dà, si apoi se róga de voda sè-lu ierte,

Cà de-am facutu vre unu reu,
Sè me bata Dumnedieu.

Inse i se respunde :

Bine, bine, te-omu iertá,
Susu pe malulu Oltului,
Cu trei lemne-a codrului
Cu funi'a Brasiovului!

Vediendu Petrea, cà nu-i scapare, cere numai unu favoru, sè-si aduca murgulu sè-lu insiele inca odata.

Cererea se acorda, elu sare in siea, dà pinteni si scapa... Calulu seu lu-mantuiesce. Éta pentru ce haiduculu romanu iubescè asié multu calulu!

„Piperiu, Mateiu si Sêrb'a“ ni zugravesce doi haiduci, a caroru nume se afla in titlu, cari inse sunt nesce hoti ordinari si n'au nimica comunu cu caracterulu cunoscutiloru haiduci romani.

„Voinicii Ardelenesci“ sunt de alta panura. Ei vinu

Pe trei cai Brasiovenesci,
Cu frênele 'mperatesci,
Cu zezele tataresci,
Cu prisnelele-aurii,
Cu cusmele brumarîi;

Cu prisnele la curele,
Cu pistóle pe sub ele,
Cu pistóle argintîte,
Cu hangere ascutîte.

Portulu celui mai mare e ca si-a imperatulu,

Peru-i batu calcâiele,
Mustéti'a urmerelè,
Si barb'a genunchielè;
Éra celu mai mijlociu,
Omu frumosu si filibiu,
Are unu bietu de cogiocelu,
De cincî-dieci de piei de mielu,
Are-o biéta cusmuliá
De cincî-dieci de sfasiútiá
Celu mai micu de nóue ai,
S'a batutu cu nóue crai,
Pe toti nóue i-a batutu,
Si-a se bate-ar fi mai vrutu.

Asié apoi candu a vinitu potir'a, aceea s'a in-torsu napoi de fric'a loru dimpreuna cu imperatulu. Voinicii ardelenesci, dintre cari unulu si elu se numesce „feciorulu lui Busuiocu“, omóra pe toti, dar pe imperatulu lu-lasa viu. Unu ce caracteristicu pentru stim'a ce Romanulu si in cantecele sale are pentru „nal-tiatulu imperatu.“

„Gheorghie a Popii“ inca stimá multu pe imperatulu, cà-ci fiindu odata dinsulu incungiuratu de potirasi, pe toti i-a taiatu, numai pe imperatulu l'a iertatu, dicéandu-i :

Alelei, mare 'mperate,
Cum esti tu fara dreptate!
Ori câtî fura si omóra,
Nu-i mai bagi in temnicióra,
Dar pe mine m'ai bagatu
Pentr'o tîr' de sarutatu,
Pentr'o tira de iubitú,
In temnitia m'ai trentitu.

Éta haiducii romani infatísiați in culegerea de fatia. Sè vedemu acuma baladele voinicesci!

De aceste gasimu siece. Dóue dintr'insele : „Jovitia si mosiulu seu Balabanu“ si „Jovitia si féta Cadiului“ au acel'a-si sujetu. Cea de a d'ou'a e variant'a celei d'antâiu.

In ambele se povestescè, cum Jovitia, unu „fecioru de Novacitia“ si-rapesce o féta de socia, cum apoi mosiulu seu (in un'a Balabanu, in alt'a Hagi Barb'a Novacu) lupta cu tat'a fetei, care in un'a se numesce Subasulu, ér in alt'a Cadiulu.

Intr'un'a, despre calulu ce Balabanu l'a datu nepotului seu Jovitia, se dîce :

Mi-lu stringea dintr'unu dêrlogu,
Si sariá câte-unu prilogu;
Mi-lu plesniá peste ioia,
Si sariá câte-o mosia;
Mi-lu plesniá peste spinare,
Sariá dóue-trei otare.

Ér in a dóu'a, persónele din ospetiulu lui Hagi Baba Novacu se descriu asié :

Siede betranulu Novacu,
Ce traioşce-acum de-unu veacu,
Cu cincî dieci de finisiori,
Tinerei, mandri feciori,
Cu cincî-dieci de finisóre,
Tinerole garofóre,
Patru-dieci de veri-primari,
Toti voinici, crescuti si tari,
Cu cincî-dieci de unchi betrani,
Toti voinici, néosi Romani,
Cu trei-dieci de nepotiei,
Tineri, mandri bujorei,
Cu trei-dieci de nepotiele,
Ochisie si frumosielo...

Balad'a „Smeulu si fêta“ — dupa parerea mea — trebuie că are temoiu mitologicu, de aceea e si mai pretiôsa. Eu gandescu, că aice se canta una din aventurile lui Joie. Amiculu meu, dlu Marienescu, va avé intr'ins'a unu sujetu de studiu interesantu. Intréga balad'a, dimpreuna cu not'a dlui culegatoriu se publica in nrulu acest'a.

„Voiniculu scapatu“ ni amintesece de unu voinicu inchisu de nóue ani, pe care Voda nu-lu iérta,

Că-i voinicu de coi de frunte,
Ce bé banii totu prin munte;

inse elu scapa, că-ci maica-sa i aduce calulu, care incependu a rinehozá, temniti'a se risipesce, si voiniculu ese.

„Badiulu“ cuprinde o lupta a turcului Cadinu:

Cu capulu ca ciuberulu,
Cu ochii ca talgerulu,

cu Carabati, care

La Badiulu candu ajungea,
Buzduganu-si asvêrliá
In títin'a portiloru,
Toema 'n urm'a cheiloru...

si a lui Badiu. Lupt'a se incheia cu batai'a turciloru.

Si-apoi amendoi se dá,
Si pe turci i socotiá,
Toti farimi că mi-i facea,
Si in elituri i cladea,
Pare de focu că li dá,
Si pe toti că mi-i ardea.

„Tuduru“ e un'a dintre cele mai frumóse piese din acésta carte. Cu tóte că ea e numai o varianta a baladei „Paunasiulu Codriloru“ din culegerea dlui V. Alesandri, totu-si are multe parti nóue si deosebitu capetulu ni pare mai multiamitoriu.

Acum sè vedemu si alte soiuri de balade! Iubireea naturei este o caracteristica e poesiei populare romane. In cartea acésta inca gasimu piese despre arbori, flori, cai etc. „Bradulu“ e o bucata frumósa dintre aceste. Spatiulu nu ne iérta acuma a reproduce din ea, dar de alta-data vomu publicá-o intréga. „Bradulu si teiulu“ e o satira cu verva naturala. „Buga“ ni descrie plansórea unui calu, care si-a perdutu stapanulu. „Radulu“ se escusa, că nu si-a hranitu boii. „Burunciuculu“ se teme, si se plange la jidancutia:

Én inhide-ti dughian'a,
Că sosesece Mari'a,

Si me temu că m'a luá,
Si m'a tórcé 'n fusu mereu,
Si m'a bate 'n panza greu,
Si m'a pune la zolitu
In uncopulu clocotitu,
Si m'a duce la pariú,
Si mi-a dá la spate reu.

Viéti'a familiaria, si in deosebi viéti'a conjugala nefericita, afla espressione in dóue piese: „Nevést'a cu pruncu micu“ parasita de barbatu, lu-blastema asié:

Bata-lu lacrimel mele,
Bata-lu cugetele grele,
Bata-lu mil'a de la mine,
Candu i-a fi 'n lume mai bino!

„Nevést'a fugita“ de la barbatu nu mai vré sè so in-tórcé la elu ori câte i promite, si la tóte i respunde:

Sè le manci cu mandrele,
Pe la tóte crismele,
Pan' ti-oru mancá dílele,
Că-ci de candu tu m'ai luatú,
Totu cu ele ai amblatu,
Si de mine ai uitatu!

Mai este inca o balada de acestu soiú, (Barbatulu uritu,) dar despre acést'a mai tardú.

„Baditia Ionu“ e blastemulu mandrei parasite, ér „Blastemulu maicei“ se esplica prin titlu.

Dar de ajunsu atát'a acuma. Mai urméza inca baladele de amoru, — si apoi voiú incheiá aceste schitie.

Sosifai Vulcanu.

Soldi de pesce.

— Auditú-ai, ce e nou?

— Ba.

— Nu mai este iertatu studentiloru nostri sè pórté stéguri natiunale.

— Nici odata?

— Ba, eu credu că atunce potú, candu mergu sè cortesiésca intre poporulu nostru pentru alegerea de deputatu a cutarú — magiaru.

*

— Ein zu reihen! — strigá unu medicu de regimentu intr'o comissiune asentatória in orasiulu B. despre unu recrutu tiganu, carele si fu condusu numai decátu in o alta odaia.

Trecéndu tiganulu printre ceialalti feciori, cari acceptau cu nerabdare deciderea sortii lorú, i díse:

— Luati sam'a, dragutia, candu a díce celu cu patru ochi si cu guleru negru: „Hai su raie!“ — sè sciti, că ve taia perulu!

*

Preotulu N. N. mergéndu de a casa, rogá pe unu colegu alu seu, ca in duminec'a víitória sè-lu suplinésca.

Acel'a a primitu bucurosu invitarea, — si in duminec'a víitória a si predicatu in biseric'a amicului seu.

Ascultatoriloru li-a placutu fórté predic'a, si

l'au ospetatu bine, încâtu dinsulu a remasu acolo pana 'n diu'a urmatória.

Atunce erá serbatóre, si poporulú asceptá de la dinsulu o predicatiune nóua.

Inse elu nu sciea alt'a, cá-ci nu erá asié mare predicatoru.

Ce șe face? I plesni prin minte o idea, se urcă pe amvonu, si incepú:

— Iubitiloru in Christosu adunati ascultatori! Limbile rele vorbescu, cá prin predicatiunea mea de eri asiú fi respanditu sementiele peccatului. Ca se refrangu acésta minciuna, vi voiú spune inca odata predicatiunea mea de eri.

*

Riulu Manzanares in Madridu vér'a totu-de-un'a séca.

Unu francesu, vediendu puntea minunata de peste ríu, díse unui ispaniolu:

— Vindeti-ve puntea, si cumperati-ve cu pretiulu ei unu — ríu.

*

Pe timpulu regelui Fridericu alu Prussiei, unu medicu a cerutu a fi numita consiliariu de curte.

Regele scrise pe recursulu lui aceste cuvinte:

— Consiliariu de curte nu poti fi, dar te potu numi „consiliariu dobitocescu.“

Figaro.

B o m b ó n e.

In opidulu P. se dete o represintatiune teatrala. Dlu X., primariulu opidului, fara de a solvi tacs'a intrá in teatru, tocmai se incepea contionet'a: „Paraponisitu“ — „Cu dreptu-i?... frumosu-i?“ — si-esecutá actorulu rolulu seu de paraponisitu.

Dlu X. observandu cauter'a si fati'a cea posomorita a actorului de pe scena, (respectivu a paraponisitului.) presupuse, cá actorulu s'a superatu pe dinsulu, fiindu cá nu a solvitú antreiuulu.

Deci rusinandu-se se întórse numai decátu la cassariu, si cerendu biletu. díse:

— Eu am cugetatu, cá primarii sunt primari si in teatru, si ca atari scutiti de plata.

Publiculu din apropiare erupse intr'unu hohotu.

*

— Si acel'a e unu omu de nimica, care díce cá tu esti unu economu bunu, — díse o femeia, certandu pe barbatulu seu, carele o ducea intr'o betfa.

— Nu te superá, Catrino, — díse barbatulu, — nu avé grige, cá nu díce nime.

*

Tinerulu L. povestiá mai de una-di modulu miraculosu cum a scapatu dintr'unu naufragiu.

— Da, — dícea, — 15 amici de ai moi erau in batelu, si toti fura inghititi de valuri.

— Si cum ai facutu spre a scapá de acésta nenorocire? — lu-intrebara toti, palpítandu de interesu.

— Eu, — respunse L., cu cea mai mare linisce, eram pe unu altu batelu!

*

Junele Z., protegiatulu unui deputatu, capetá o subprefectura.

— Reu ai facutu de ai primitu, — i díce unu amicu; peste cáto-va luni guvernulu actualu nu va mai fi la putere, si vei fi datu afara de celu ce i va succede.

— E posibilu. — respunse Junele Z., de cátu pana atunci am timpu de a gasi o partida buna spre a me insurá.

*

Dlu X. s'a batutu in duelu cu amicuulu femeii sale, de la care primi o lovitura de sabia furiósa. Dn'a X. lu-cautá cu unu devotamentu si o iubire cari punu in mirare po toti.

Unu initiatu in secretulu dnoi si-permite a-i adresá urmatóri'a intrebare:

— Sum inmarmuritu de modulu sublimu cum cautati pe barbatulu dvóstre. Eu credeam, cá nu-lu iubiti de locu; celu pucinu asié mi se parca in urm'a atátoru... lucruri ce vi se intemplau in tóte dílele.

Dn'a replica cu entusiasmu:

— Dta nu scii, cá asiú voiú se acoperu cu saruturi la fia-care momentu ran'a barbatului meu, cá-ci a facut'o Elu.

*

Fridericu II, regele Prussiei, se imbracá fórte modestu. Unu strainu, visitandu orasiulu Potsdam, cere ca se védia garderob'a regelui.

I se deschide unu dulapu mare cu totulú голу.

— Dar nu e asta garderob'a?

— Alta nu este, — i se respunse.

— Dar hainele regelui?

— Majestatea Sa a esítu.

— Ei si?

— Candu ese, naturalminte cá se imbraca.

— In urma?

— In urma, de óre ce se imbraca, ia hainele cu sine.

CE E NOU?

* * * (*Memori'a Anei Davila.*) Dlu colonelu in dimissiuone, Leca, propune in „Romanulu“, ca in memori'a Anei Davila, ospitiulu unde ea a luatú veninulu se pórté numele ei.

* * * (*Dlu B. P. Hasdeu.*) Diuariulu „Pres'a“ din Bucuresci anuncia, cá domnitoriulu Carolu in inalt'a sa apreciare pentru ori ce este meritoriu si *romanescu*, a binevoitu a onorá pe dlu Hasdeu cu unu semnu de incuragiare si distinctiune, oferindu-i medail'a de auru cu portretulu M. Sale. Astu-felu de incuragiare nu cósta bani, si nici nu credemu, cá ar incuragiá multu pe unu barbatu, ca dlu Hasdeu. De siguru mai multu l'a incuragiatu camer'a, care in sesiunea anului trecutú votase dlui Hasdeu 2000 lei ca recompensa natiunala pentru meritele sale literarie.

* * * (*Nenorocire.*) Unu bietu omu, trecéndu din Lipova la Radna, voiú se crutie cei doi cruceri ce trebuie a se platí pe podu, si plecá pe ghiata. Dar la jumetate cale ghiati'a se sparse, si bietulu omu se preváli sub valurile Muresiului, unde si perí pentru totu-de-una.

* * * (*In orasiulu Vinga*) versatulu grasséza in-

fricosiatu. Dintre 6000 de locuitori 600 zacu in acésta bóla.

** (Stéguri oprite.) Junimea sërba din Neoplant'a e oprita prin guvernul d'a mai întrebuintiá stéguri natiunale sêrbesci.

** (Unu unguru) din Brasiovu, numitu Kosa Ferencz, a impuscatu pe tata-seu.

** (Unu mortu, care a saritu din Cosciugu) S'a intemplantu dîlele trecute in Budapesta. Conductulu funebralu ajunsu mai pana la marginea orasiului. De odata cocierulu audi unu sgomotu nadusitu, se n'torse napoi si vediu o grozavia: mortulu desfacu cosciugulu si esî din elu. Dinsulu adeca a fostu numai mortu-parutu. Totu publiculu s'a adunatu acolo, si dinsulu fu transportatu a casa, ér cosciugulu la mesariulu.

** (Delegatiunile) voru fi conchiamate pe 20 aprile la Budapesta.

** (La 15 fauru) s'a tienutu in Siomcuta unu balu in folosulu scólei romane de acolo. Balulu a reesitu bine. Publiculu a fostu numerosu.

** (Monumentulu Curtea de Argesiu la interpe-latiune.) Inregistraramu si noi in anulu trecut, cá biserica Curtea de Argesiu, facuta de piusulu domnu Neagoe Besarabu, se afla in pericolu mare, cá-ci guvernulu Romaniei ordonandu restaurarea ei, cu acésta ocaziune s'a facutu mai multe stricatiuni. Acuma adaugemu, cá intr'una din siedintiele din urma ale camerei romane dlu Ionu Ghica a interpelatu in privinti'a acésta pe ministrulu de culte, carele a respunsu, cá a numitu o comisiune, care — mergendu in fati'a locului — se-si dea parerea. Se dice, cá o turla s'a stricatu, si amvonulu nu se mai póte restaurá.

** (In contra modeloru de acuma.) Diariile din America anuncia, cá in orasiulu Vineland din New-Yersey s'a tienutu o adunare, spre a combate absurditátile (!) modei femeiesci de acuma si spre a introduce reforme in imbracamintea damelor. La acésta conferintia au luat parte multe dame. In cátu pentru reformele dorite, ni vomu face idea, déca vomu descrie câte-va toalete de ale dameloru presinte. Una a purtatu gherocu si pantaloni din catifoa rosia-carmoisina. Pe capu caciula de aprodu. O alta dama a avutu imbracaminte japaneze; a trei'a a purtatu blouse verde! S'a decisu, cá „mam'a care-si imbraca fiic'a in sucna, prin acést'a sigiléza sclavi'a sa.“

Flamur'a lui Hymen.

℥ (Din Surducu,) in Maramuresiu, primimu scire despre dóue cununii intemplate acolo in decursulu carnavalului: dlu Ioanu Muresianu cu dsiór'a Etela Paulai, si dlu Ioanu Ivascu cu dsiór'a Amalia Caracioni.

Biserica si scóla.

‡ (La universitatea din Cambridge) se tienu prelegeri deosebite pentru femei. Pan'acuma numerulu lor se va urcá la 180.

‡ (Doi conti fara confessiune.) Diariulu ungrescu „M. Á.“ povesteste urmatóri'a intemplantu. Unu conte si-a datu doi baeti ai sei in gimnasiulu de statu din Posta, inscriindu-i „fara confessiune.“ Directorelu inse asié n'a voitu se-i primésca, ci a facutu in-

trebare la ministerulu de culte. De acolo apoi a primitu respunsulu, se primésca pe cei doi conti si fara confessiune, mantuindu-i totu-odata si de invetiarea doctrinei religiose.

‡ (O biserica plutitória.) Unu vasu de totu curiosu fu pusu in circulatiune in America, in portulu Brooklyn: O adeverata biserica plutitória. In centru este unu amvonu acoperitu cu catifea; tind'a e nalta de 4 metri; bolt'a are 3 ferestre, si e incapetória de 6—7 sute persóne. O orga va amestecá, in timpulu ceremonieloru, armoniele sale cu a valuriloru oceanului. Acestu bastimentu este acum pe cale catra Francia.

‡ (Studinte la Berna.) Cetimu in „Independinti'a belgica“: „Guvernulu de la Berna a decisu se publice unu regulamentu, prin care se autorisa persónele de seksu femininu a urmá cursurile universitáti. Numerulu studinteloru, din cari cea mai mare parte sunt ruse séu romane, si cari dejá urméza la universitatea din Berna, se urca la 30. Noulu regulamentu are de scopu se fiseze conditiunile de admisibilitate.“ Amu fi fórtu fericitu — dice „Romanulu“ — ca acésta scire, in ceea ce ne privesce pe noi, se fia esacta. Din nenorocire inse, dupa sciintie positive luate de la ómeni cari au visitatu Berna in anulu espiratu, in acestu orasiu nu se aflá atunci nici o Romanca.

Literatura.

* (Poes'a din fruntea nrului presinte) ni s'a transmisu spre publicare din partea Societáti „Romania Juna“ din Viena. Usámu de acésta ocaziune, spre a face unu apelu catra publiculu nostru cetitoriu in interesulu acestei brave Societáti, care in mijloculu elementulu germanu din Viena forméza o oaza romanesca. Contribuirile din folosulu ei se voru primi si la redactiunea nóstra.

* (Unu june poetu cu talentu,) pe care publiculu acestei foi lu-cunósce bine, dlu Ionu A. Lapedatu, a scosu la lumina dîlele trecute o culegere din posibile sale, care mai contine si o drama: „Tribunulu“, publicata deja in fói'a nóstra. Nu numai dram'a, dar inca cele mai multe din aceste poesii s'au publicatu pentru prima-óra in „Familia.“ Ne abtinemu dara de la ori-ce apretiare, cedendu cuventulu unui amicu alu nostru, pe care l'amu rogatu noi se faca acést'a, si care — credemu — nu va intardíá multu. Acuma adaugemu numai, cá cartea despre care vorbimu se afla de vendiare la autorulu in Brasiovu. Pretiulu 1 fl., pentru Roman'a 3 lei noi.

* (Noulu romanu alu lui Victoru Hugo,) intitulatu „1791“ de odata apare in unu-spre-diece limbe ale Europei. Dar — firesce — între aceste nu se afla si cea romana.

* (Dlu Mel. Dreghiciu,) protopresvitoru in Timisióra, a scosu de sub tipariu urmatóri'a carte: „Legile bisericesci“, cuprindendu: 1) Directariulu (Pravil'a); 2) Nomocanonulu; 3) Canónele santiloru parinti singulari; 4) Epistoliele sinodului africanu catra Pap'a Romei. Pretiulu 1 fl.

* (Anuarulu generalu oficialu alu Romaniei,) a esitu de sub tipariu: unu volumu de lucsu in 4° de 300 pagine cu fotografi'a I. I. L. L. Domnitorulu si dómn'a; cu o carta a Romaniei si unu planu alu orasiului Bucuresci, cuprindu, unu calauzu alu Romaniei, unde se gasescu reunite datele etnografice, stati-

stice, istorice, limbistice si pitoresci cele mai complete, precum si adresele tuturor demnitarilor si functionarilor superiori ai statului si tuturor banchierilor, comerciantilor, avocatilor, medicilor, inginerilor, arhitectilor, proprietarilor din Bucuresti si din toate orasele principale. Depozitu generalu la Szöllössy et Gräve, calea Mogosióiei 40, in Bucuresti.

T e a t r u.

☞ (*Dlu I. B. Muntelescu*) dílele trecute a datu si la Gherla cu multu succesu o reprezentatiune teatrala, jocandu cantionetele: Surugiulu romanu, Pandurulu cersitoriu, Ciobanulu din Ardealu, Hersecu Boccegiulu, si Evreulu gardistu. Junimea clericala a datu dlui Muntelescu o sevenire frumósa.

☞ (*Dlu I. D. Ionescu*) — precum cetimu in diuarie — dílele trecute a datu pe scen'a (pe care?) germana din Viena o reprezentatiune teatrala in limba romana, jocandu contionetele: „Cocón'a Chiritia la Paris“ de V. Alesandri, si „Von Kalikenberg“ de Ioanu Ianovu.

Industria si comerciú.

|| (*Dreyse*) a inventatu unu nou sistemu de pusee, pentru care a si obtienutu privilegiu de la guvernulu prussescu. Tiene-te, lume!

|| (*O banca romana.*) Ministrulu finantielor Romaniei a presintatu de curendu camerei unu proiectu de lege pentru infiintiarca unei bance natiunale de scomptu si circulatiune.

|| (*Stofe de pene.*) O nóua descoperire in privinti'a tiesetureloru s'a facutu, adeca postavulu de pene, fabricatu cu pufu de paseri. Siepte sute pana la 750 grame de pufu dau 1 metru patratu de postavu multu mai usioru si mai caldurosu de cátu celu de lana. Acestu postavu se calca fórte bine, se coloréza cu ori ce nuantia si plói'a nu póte petrunde print'rinsulu. Incercárilé ce s'au facutu au datu cele mai bune rezultate.

Suvenirea mortiloru.

† (*Ioanu Vasin.*) jude administrativu alu cercului de Beiusiu, a repausatu la 27 fauru, in etate de 39 ani.

† (*Ionu Siepetianu.*) unu june cu multu talentu musicalu, juristu absolutu, fostu diregatoriu comitatensu, carele a scrisu câte-va novele si in fói'a nóstra, a repausatu ca notariu comunalu in Jacuba (Banatu.) la 7 febr., in etate de 32 ani.

† (*Alessiu Munteanu.*) juristu absolutu, a moritu la Oravitia, in etate de 22 ani.

Gâcitura numerica.

3. 6. 13. 2. 16. 27. 19. Merulu astu-felu nu e bunu,
Nice fruptulu de pe prunu;

15. 2. 5. 23. 7. 25. 12. Ór'a 'n aste o 'mpar-tîta;
10. 24. 28. 1. 21. 14. 11. 6. 26. De ori cine e dorita;
18. 29. 1. 22. 9. 8. 17. 28. 4. Pe a celu ce multu vorbesce,
Chiar si ast'a lu-uro-sce,
1—29. Pana candu o simpla pétra
Se ocupe loculu lui?!
Fara elu nu-i nici odata
Trecutulu Romanului.
Deci grabiti cu micu cu mare
Spre acestui inal-tiare!

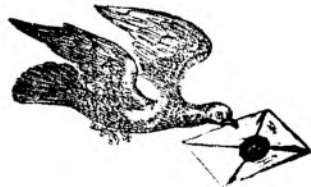
Deslegarea ghiciturei din nr. 7:

„Stéu'a libertátii.“

Deslegare buna primiramu do la damele: Cecilia Grama, Ana Crisianu, Iosofina Nicolaeviciu, Elena Heteu, Ana Sicoe, Amalia Micescu.

☞ Prenumeratiune nóua deschidemu la „Familia“ cu incepere de la 1 aprile e. n. Pretiulu pe apr.—dec. 7 fl. 50 cr., — pe apr.—sept. 5 fl., — pe apr.—jun. 2 fl. 60 cr. Rogámu pe amicii acestei foi a-i urcá numerulu abonantiloru.

Post'a Redactiunii.

☞ Redactorulu acestei foié róga pe toti colaboratorii si corespondintií sei a-i tramite epistolele: Nagy-Léta, per Nagy Várad.

Baba Dochia a sositu. Nu peste multu o vomu presintá publicului. Multiamita si salutare!

Ilencutia si celelalte ni-au facutu o suprindeere placuta. Din tablouri avemu de la alu 4-le toate. — Aseptamam datinele poporale.

Ochire spre ceriu. Nu se póte publicá.

Bocsia rom. Nr. 38 s'a tranisu. Paguba-i a reclamá in tota septemana de dóne ori.

Aradu. Bucurosú. Ni paro bine, ca au sositu tocmai in timpulu celu mai potrivitu.

Dlui G. Tr. Esti pró diligentu. Acest'a catu mai fceurendu. Multiamita!

Sohodolu. Rebusulu e bunu, dar bugetulu redactionalulu ni amana publicarea lui pe alte timpuri.

I. L. Rebusele sunt fórte bunc. Durere!

Ticvanu-mare. Noutatile de interesu publicu sunt bine primite.

Aiudu. Cartile si tablourile poffite se voru tramite in lun'a lui maiu.

Proprietariu, redactoru respundietoru si editoriu: IOSIFU VULCANU.

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. 1874. Strad'a lui Alesandru nr. 13.

Esemplare complete mai avemu din inceputulu anului trecut.